

Edebiyat
Musa TEKTAŞ

YAKINLARININ DİLİYLE HACI VALİDE

“Hacı Validem bahar gibiydi. Yumuşacıktı, tatlı rüzgârlarla bizlere yön verirdi. Hayatımızın her safhasında bize örneklik teşkil edecek bir terbiye ile günümüzü, gecemizi şekillendirmemiz için gayret ederdi.”

Yıl 1400... Asr-ı Saadetten sekiz asır sonra...

Gül kokulu Peygamberimiz, Allah'ın izniyle mânevî eliyle bir gülfıdanı diker Darendeye... İman suyuyla beslenen, güzel yapraklarla süslenen bir gül ağacı olur zamanla... Adına Somuncu Baba denir. Bir diğer ismi Şeyh Hamid-i Veli. O bir gül, nesl-i Peygamber, evlad-ı Ali...

Güller etrafa güzel kokular saçar, yeni yeni yapraklar dallar açar. Olur, bir İrem bahçesi. Her seher o nadide mekânı inletir bülbül sesi... Zaviye, hayatın en serin barınağı, gül kokulu eyvanı.

Asırlar asırları devirdikçe, gül kokuları daha da çoğalır, dallar çiçekler renklenir. Kuşaktan kuşağa devredilir güzellikler. Bu kutlu mekânda sevgilinin aşkına kabul olur dilekler...

Kimin yolu buraya düşerse, gülün kokusunu alır, aradığını bulur, tüm zorlu yolları aşar. Tüm karanlık geceler, burada bir yıldız şölenine dönüşür. Buranın efsunlu kokusu ölgün yürekleri diriltir. Somuncu Baba'dan sonra gül

kokulu evlatları onun adını yasar. Darendede öyle bir sevdanın adıdır ki, seven bütün yürekleri kuşatır...

Somuncu Baba'nın evlatları kalbin hüznüne derman olur. Yağmur olur dökülür, rahmet damlaları gibi yanık bağrılara... Hizmet olup yağar bu topraklara...

Gül Hanesinden Gül Sîmâ

Yıl 1914 olunca... Kutlu vakit gelince... Bu gül ağacından bir gül açar... Adına Osman Hulûsi Efendi denilir... İsmiyle hayat bulur dağlar taşlar. Bahçeler emeğiyle yeniden can bulmaya başlar. Her geçen yıl onun kokusu sarar etrafı. Güzel mi güzel... Özel mi özel... Nice ürkek ve çekingen kuşlar gelir konar dallarına, çiçeklerine. Artık öyle olmuştur ki hangi iş yapılacaksa önder olarak onun ismi söylenir. Es-Seyyid Osman Hulûsi Efendi'nin asildir soyu... Sırmadan hizmet ipliği dokur geceler boyu. Çünkü Âlemlerin Efendisinin renginden almış rengini. Kur'an'dır onun huyu. Yetiştirir evlatlarını erbab-ı hizmet olarak, asildir neciptir onun soyu... Hacı Naciye Hanım'la izdivacından gül yaprakları açılır âdetâ...

O bir gül gibiydi. Gül neslinden, gül hanesine gelin gelmişti. Gül gibi yaşadı, gül kokulu yapraklar açtı. Etrafına gül güzellikleri saçtı; gönül güzelliği güllere eşti...

Adı: Hacı Naciye Ateş'ti...

Es-Seyyid Osman Hulûsi Efendi Hazretlerinin muhtereme zevceleri, gönül dostlarının Hacı Validesi Hacı Naciye Ateş Hanımefendi'yi dua ve minnetle irtihalinin 5. yılında anyoruz. Vakfımız yayanları arasında neşredilen "Gülnâme" adlı eserde evlatları ve yakınlarının hatıralarına geniş yer vermiştik. Şimdi sizlere bu hatıralardan bir gül demeti sunacağız...

H. Hamidettin ATEŞ Efendi

*O Benim Annemdi,
Hacı Validemdi...*

Bütün sıcaklığımı hâlâ yüreğimde hissettiğim bir sevgi kuşatmasının adıydı o. Çünkü bağrına basınca, damarlarımız kadar anne şefkatini hissettiğimiz bir hâlet-i rûhiye kaplardı içimizi. Sevginin, şefkatin, asaletin, gönülden karşılıksız sevmenin, hizmetin, cömertliğin ve dahası bütün güzelliklerin

dal dal filiz verdiği bir ulu çınardı benim annem. O bir gülfidanı gibi nazik, bir ulu çınar gibi dimdikti. Gönül tarlalarımıza muhabbet tohumu ekti.

Sabahın seherinde uyanır, ibadetini, hizmetini tarifsiz bir hazla ve şevkle yapardı gün boyunca. Sözünde sohbetinde tatlı bir gül kokusu vardı sanki.

Hacı Validem bahar gibiydi. Yumuşacıktı, tatlı rüzgârlarla bizlere yön verirdi. Hayatımızın her safhasında bize örneklik teşkil edecek bir terbiye ile günümüzü, gecemizi şekillendirmemiz için gayret ederdi.

Yüreği çok yufkaydı. Herkesin derdiyle dertlenirdi. Büyük bir ailenin gelini olmakla birlikte, Hulûsi Efendi'nin hanımı olması hasebiyle evlatlarını, akrabalarını, komşularını düşündüğü kadar, garipleri yetimleri ve kimsesizleri de düşünürdü. Çorbanın suyunu, yağını, her zaman fazla koyardı. 'Nasiplisi gelir yer oğul' derdi.

Fatıma AKGÜL *Çiçekleri Çok Severdi*

Annem çiçekleri çok sevdi. Evimizin içi, balkonlar, merdiven başları, evimizin önündeki büyük balkonun ön tarafı çeşit çeşit rengârenk çiçeklerle dolu olurdu. Onları kendi eliyle sular, bakımlarını kendi yapar, gelen misafirler hayran kalırdı. Anneme şaka yollu 'Anne çiçeklerini sevdiğin kadar bizi sevmiyorsun.' diye şaka yapardık.

Annem de, 'Olur mu kızım sizin yeriniz başka, ama çiçekler de çocuklar kadar sevecendir.' derdi. Gelen misafirlerin çocuklarının çiçekleri koparmaması için annelerini tembih ederdi.

10-11 yaşlarındaydım. Annem mutfakta misafirlere hazırlık yapıyordu. Hatice abla-la mutfağa anneme yardıma gittik. 'Anne bu yemek az, misafire yetecek mi?' diye sordum. Annem, 'Kızım sen merak etme Allah onun bereketini verir. Cenabı Allah bu kapıya bereket ihvan etti. Bu yemek bol bol yeter ve artar sen endişelenme' dedi. Gerçekten de yemek, gelen misafirleri ağırladı hatta arttı bile.

Şefika GÜLSEREN *Hayatı Örnekti*

Hacı Valide, Müslüman kadına ve İslâmî bir aileye, örnek yaşantısının dışında, Piri İhramcızâde İsmail Hakkı Toprak Efendi Hazretlerine sadakati ile edebi ile hürmeti ile ve bilhassa hizmeti ile örnek bir ihvan, örnek bir derviş, örnek bir salık olmuştur. Yine, İhramcızade Hazretlerinden sonra, Peygamber (s.a.v.)'in Sancağını alıp, kendisine verilen mânevî görevi yaptığı sürece Yüce Seyyid, Büyük Veli, eşi Hacı Hulûsi Efendi Hazretleri'ne de evlendiği ilk günden, son nefesine kadar insanüstü, muhabbet üstü, sevgi üstü, aşk üstü anlatımı zor kutlu duygularla zevkle, şevkle büyük bir arzu ve iştiaqla gece-gündüz hem kendisine hem çocuklarına hem

ihvan-ı yârâna ve bu kapıya gelen her insana bitmeyen enerjisi ile hizmet etmiştir. Pir Efendimiz Es-Seyyid Osman Hulûsi Efendi Hazretleri binlerce defa, Hacı Valide'ye dua ve güzel temennilerde bulunarak "Allah seni cennet hatunu etsin." buyurmuştur. Ayrıca "Hacı Hatun bu hizmetler sana ve evlatlarına Allah'tan bir lütuftur, bir emanettir, bunu en iyi şekilde yapıyorsunuz ve Cenab-ı Allah size bunun karşılığını, hem dünyada (bu sevdiğimiz insanların sevgi-saygı muhabbetleri ile) hem de ukbada Peygamberimiz (s.a.v.)'in sancağı altında verecektir. Allah sana görüyor musun kaç defa hac ve kaç defa umre nasip etti, bu da sana bu lütuf kapısının ihsanıdır." buyurmuştur.

Mesude SARI

O Benim Babaannemdi...

O benim babaannemdi... Hanımefendi bir hanımdı, elleri pamuk gibiydi, yumuşacıktı ve her zaman sıcaktı, aydınlık ve güzel bir yüzü vardı. Gözleri elâydı, gözlüğünün arkasından çok güzel görünürdü. Gözlerine sünnet diye sürme çekerdi. Başına beyaz örtü örttüğü zaman çok yakışırdı. Her zaman tertemiz giyinirdi, dedemin ona verdiği güzel kokuları sürerdi. Herkese güzel sözlerle nasihat ederdi, tatlı dilli, hoş sohbetti.

"Allah için herkese hürmet et de sev sevil" sözünü tam anlamıyla yerine getirir; başta ailesi ve yakınları, sonra çevresindeki insanlar için elinden

geleni yapardı. Biz torunlarına verdiği değer çok büyüktü hepimizle ayrı ayrı ilgilenirdi. Odasında dağıtması ile eksilmeyen - bittiğini görmediğim- çikolataları ve balonları vardı. Hem bize hem de misafir çocuklarına yeterdi, ama hiç bitmezdi. Tıpkı bayramda verdiği bereket parası gibi, almayan kalmazdı. Bu geleneği dedemden sonra da babaannem devam ettirdi. Dedem bayram namazından gelince önce babaannem elini öper sonra sırasıyla çocukları ve 'Cüçüklerim' diye sevdiği torunları o güzel ellerinden öpüp, dağıttığı bayram parasından alırdık. Sonra dedem misafirlerinin yanına çıkar ve hazırlanan sofralarda bayram yemeği yerd.

Ekrem GÜLSEREN *Duasını Alırdık*

Validemin bizlere olan sevgisi ve hüsnü nazarları bizi dünyanın en mesut insanı yapardı. Mevla'm onlara layık olmayı nasip etsin. Validem bizde kaldığı zamanlar sabah erkenden kalkar, odasının kapısından bakardım. Seccadenin üzerine oturmuş, sırtına battaniyeyi almış, gözleri kapalı, huşu içerisinde dersini (tespihini) çeker halde olduğunu görürdüm. Yaşaça yaklaşır ellerinden öperdim. Sanki ellerinde kemik yoktu. Yumuşacık pamuk gibiydi. Hemen gözlerini açar tebesümle bakardı. 'Anneanne okula gidiyorum, bir emrin var mı? Duamı üzerimizden eksik etme' derdim. O da bol bol dua eder, 'İşin rast gelsin oğlum, Allah'a emanet ol.' diye dua ederdi.

Hülya CANPOLAT *Bize Nasihat Ederdi*

Hacı Valide benim için çok özel ve eşsiz biriydi. Onunla her an birlikte olmak, doya doya yaşamak bana çok zevk veriyordu. Bu muhteşem validemiz her zaman iyi dileklerde bulunur, bana nasihat ederdi. Annemi kaybettikten sonra bana hep annelik yapmış her türlü konularda yardımcı olmuştum. Hacı Valide hep yanımda ve aklımızda... İnşallah bizler de onlara layık olmaya çalışacağız. Onu tanıdığımız, onunla birlikte olma şansını yakaladığımız için Allah'a çok şükürler olsun.

Hatice Kübra PARLAK *İyi Bir Yöneticiydi*

Validem çok iyi bir yöneticiydi. Devlethaneyi, evlatlarını, cümle ihvanı idare eder, her şeyi bir düzen ve intizam üzerine yapardı. Yaptığı her işe itina ve özen gösterirdi. Baştan savma yapılan hiçbir şeyi beğenmez, temiz ve mümtaz olanı beğenirdi. Çünkü kendisi de çok temiz, titiz ve becerikli bir Hanımefendiydi.

O narin yapısına ne giyinse yakıştırdı. Her zaman temiz, düzgün ve uyumlu giyinirdi. İtina ile büründüğü tülbendi kıyafetiyle öylesine uyum içinde olurdu ki, ne giyse yakıştırdı kendisine.

O pamuk parmaklarına haddan aldığı akik taşlı yüzükleri-

ni takınca daha bir hoş olurdu. Onun bu hali çok hoşuma gider, pamuk ellerini alır öper, 'Ne güzel olmuşsun canım anneannem!' der boynuna sarılırdım.

Bizler insanların hepsini sevmeyi, güler yüzlü olmayı, tevazulu, gönülden hizmet etmeyi, gelen tüm misafirlere evimizin kapısını sonuna kadar açmayı, garazsız ve ivazsız her canlıya hizmet etmeyi şüphesiz ki Hacı Validemden, Hulûsi Efendimden öğrendik.

Emine TOPRAK *Hizmet Ehliydi*

Gerçek bir hizmet ehli idi. Ailesinin dertleri dışında çevredeki insanların problemleriyle de ilgilenir hiçbir zaman vurdumduymaz davranmazdı. Onlar için üzüldü dualar ederdi. Ben buna çok kızardım. Çünkü anneannem çok yumuşak kalpli ve duygusal bir insandı. Birinin problemini, derdini öğrendiğinde günlerce hasta olur, üzüldü, elinden geleni yapmaya çalışırdı. Maddî ve manevî ona yardım etmeyi kendine bir borç bilirdi. Anneannemin hastalığını hacda öğrendiğim zaman yıkıldım. Ama ben onun öleceğine inanmadım, inanmak istemedim. O her zaman bizim hayatımızda en önde, en önemli bir yerdedi. Ne zaman daralsam onun duasını isterdim. O da bunu hiç esirgemezdi. Benim hayatımda annemden daha çok emeği olan bir insan yoktu.